Міністерство освіти і науки України Національний університет «Запорізька політехніка»

Кафедра програмних засобів

3BIT

Дисципліна «Емпіричні методи в інформаційних технологіях» Робота N = 3

Тема «Дисперсійний аналіз»

Виконав варіант 19

Студент КНТ-122 Онищенко О. А.

Прийняли

Викладач Леощенко С. Д.

МЕТА РОБОТИ

Вивчити методи дисперсійного аналізу, провести дослідження ефекту дії одного та двох якісних факторів на одну змінну відгуку відповідно, використовуючи для цього пакети статистичних програм.

ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ

Використовуючи рекомендавну літератуту та дані методичні вказівки, вивчити основні положення дисперсійного аналізу (ДА).

Для двохфакторного дисперсійного аналізу, з використанням мови програмування R використати бібліотеку datarium та вибірку jobsatisfaction.

КОД ПРОГРАМИ

```
library(datarium)
data("jobsatisfaction", package="datarium")
str(jobsatisfaction)
library(ggplot2)
ggplot(data=jobsatisfaction, aes(x=gender, y=score))+geom_boxplot(aes(fil
l=education level))
require(doBy)
summaryBy(score~gender+education level,data=jobsatisfaction,FUN=c(mean,
sd, length))
plot.design(jobsatisfaction)
with (jobsatisfaction, interaction.plot(x.factor=education level, trace.fa
ctor=gender, response=score))
# weightgain = score
# type = gender
# source = education level
Model=lm(score~gender*education level,data=jobsatisfaction)
summary(Model)
anova (Model)
```

РЕЗУЛЬТАТИ ВИКОНАННЯ

Нижче наведено поступовий процес виконання роботи:

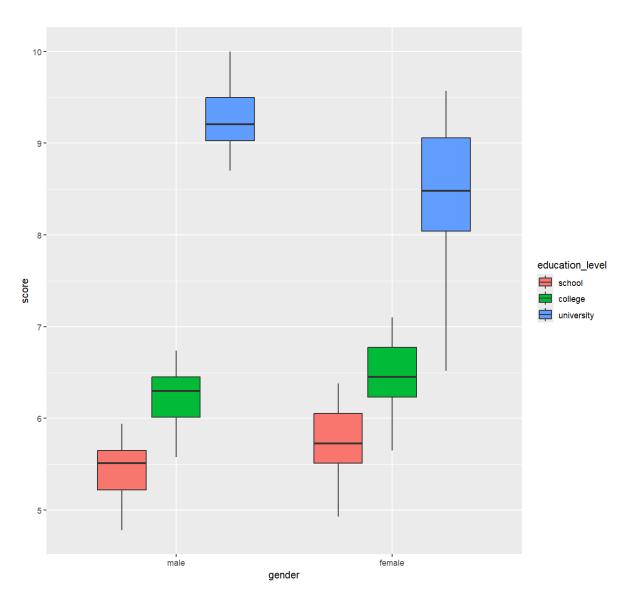

Рисунок 1.1 – Згенерований графік для двох статей на основі рівня освіти

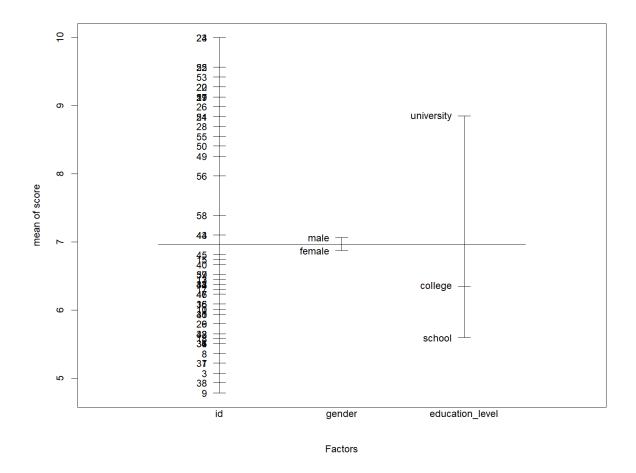

Рисунок 1.2 – Згенерований графік для jobsatisfaction

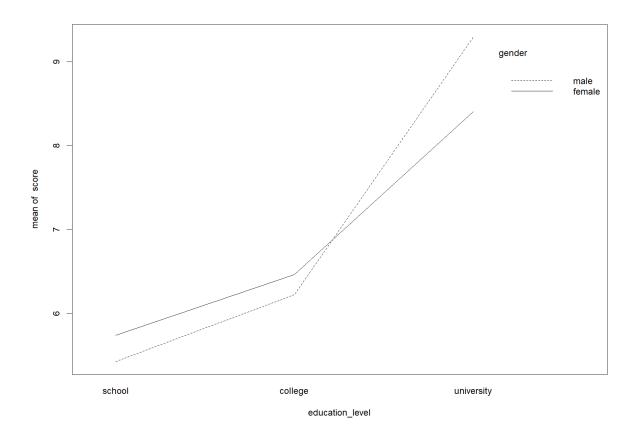

Рисунок 1.3 – Згенерований графік взаємодій

```
> anova(Model)
Analysis of Variance Table
```

```
Response: score
```

```
Df
                           Sum Sq Mean Sq F value
                                                       Pr(>F)
gender
                                     0.541
                                             1.7872
                        1
                            0.541
                                    56.842 187.8921 < 2.2e-16 ***
education_level
                        2 113.684
gender:education_level
                                             7.3379
                                                     0.001559 **
                       2
                            4.440
                                     2.220
Residuals
                           15.731
                                     0.303
                       52
                0 '***' 0.001 '**' 0.01 '*' 0.05 '.' 0.1 ' ' 1
Signif. codes:
```

Рисунок 1.4 – Результат застосування функції *anova* до моделі

```
> summary(Model)
Call:
lm(formula = score ~ gender * education_level, data = jobsatisfaction)
Residuals:
            1Q Median
                            3Q
                                   Max
-1.8860 -0.2325 -0.0040 0.3297 1.1640
Coefficients:
                                      Estimate Std. Error t value
(Intercept)
                                               0.18334 29.599
                                       5.42667
genderfemale
                                       0.31433
                                                 0.25272
                                                           1.244
education_levelcollege
                                                 0.25928 3.073
                                       0.79667
education_leveluniversity
                                       3.86533
                                                 0.25272 15.295
genderfemale:education_levelcollege
                                      -0.07467
                                                 0.35740 -0.209
genderfemale:education_leveluniversity -1.20033
                                                 0.35266 -3.404
                                      Pr(>|t|)
                                       < 2e-16 ***
(Intercept)
genderfemale
                                       0.21915
education_levelcollege
                                       0.00337 **
education_leveluniversity
                                       < 2e-16 ***
genderfemale:education_levelcollege
                                       0.83533
genderfemale:education_leveluniversity 0.00129 **
Signif. codes: 0 '***' 0.001 '**' 0.01 '*' 0.05 '.' 0.1 ' '1
Residual standard error: 0.55 on 52 degrees of freedom
Multiple R-squared: 0.8829, Adjusted R-squared: 0.8717
F-statistic: 78.45 on 5 and 52 DF, p-value: < 2.2e-16
```

Рисунок 1.5 – Результат застосування функції *summary* до моделі